180

شماره ۱۸۰ ایکنجی دوره

۳شنبه ۳ اردیبهشت ۱۳۲۵

# آذربایجان

مدیر :
فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

| | | | |
|---|---|---|---|
| آبونه | ایللیک | ۱۲۰ | ریال |
| ۶ | آیلیق | ۶۵ | » |
| ۳ | » | ۳۵ | » |

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورقانیدر

## بوتون ایران آزادی خواهلاری

### آذربایجانا گوز تیکمیشلر.

بو سون ایللرده دموکراتیک حربالارین وجوده گلمه‌سی، ملت آدینا ملتین قانین سوران عنصرلرین حقیقی قیافه‌سینی ظاهره چیخاردیب و آزادلیق دشمنلرینی ئوز « آزادلیق » لارین حفظ ایتمک ایچون قاباغا چکدی.

بونلار که دولت تشکیلاتینی همیشه ئوز انحصارلرندا ساخلاییب و ئوز خالق اقلیتی تشکیل ویریرلر. حتی‌دمیردن قورخان کیمی آزادلیقدان ودموکراسی‌دان قورخورلار. چونکه حقیقی دموکراسی رژیمی ایله اداره اولونان بیر ئولکه‌ده خلق ئوز ملی حاکمیتی اوزرنده دولتین تشکیل ویریب و هر فرد ئوز اجتماعی وسیاسی مقدراتینده قضاوت ایتمگه امکان تاپا بیلر. بو ایسه ارتجاعین منافعی نقطهٔ نظردن اونلار ایچون فوق‌العاده خطرناکدیر.

بونا گوره ایدی که آزادیخواه حزبلر ایران اوزرنده وجوده گلدیکدن سونرا ارتجاع عامللرینین شدید فعالیتلری ایله اوز ـ اوزه گلدیلر. بونا گوره ایدی که طهرانین مرتجع حکومتی وار قوه‌سی ایله اصفهاندا، شیرازدا، شاهی‌دا، کرمانشاه‌دا و بوتون ایران نقطه‌لرینده آزادلیق قوه‌لرینی آرادان آپارماق ایچون قانلی فاجعه‌لر توره‌تدی.

ایندی ایسه مرتجع ارعمرلرینین سون لحظه‌لرنه کیمی ئوز مقدس! اتحادلارین حفظ ایتمکله مترقی فکرلر و اصوللار ایله مبارزه لرینه دوام ویرمکده‌دیرلر.

اونلار هر زاددان اول آذربایجاندان قورخورلار، تاریخین بوتون مرحله لرینده ازیلمیش ملتلرین آزادلیق مشعلداری اولان اودلار ئولکه‌سی همیشه تاختلیگه قارشی عصیان ایدیب و ئوز آزادلیغینی وشرفینی ثبیت ایتمیشدیر.

آذربایجان آزادلیغی الده ایتمگه باشلایان گوندن بوایشین آخره یتیرمه‌سی ایسه قطعی ایدی. بونا گوره مرتجعلر هامی، گوی سالیب‌وال ایلقا

دوشمیشدولر.

ایندی بوتون ایران خلقی آذربایجانین عهده سینه وئرلمیش تاریخی وظیفه‌نین دوشونورلر. آذربایجان ئوز ملی قیامی ایله آزادلیغی آذربایجان ئولکه‌سینده تمامیله حیاته کیچیریب بو گون بختیار بیر خلق اولمیشدیر.

آذربایجانین بو موفقیتی ایران آزادیخواهلارینین موفقیتی منزله سینده اولدیغندا بوتون آزادیخواهلاری آذربایجان ملتی ایله برابر کسه ارتجاع علیهنه مبارزه‌یه دعوت ایدیر.

آزادی خواهلیق جبهه سی هر یرده اولورسا اولسون دارمادافین اولمایان بیر جبهه‌در. ایران آزادی خواهلاری چوق یاخشی تشخیص ویریرلر که آذربایجانین نهضتی ایران ملتلرینین آزادلیغیندا بویوک بیر رول اوینامیشدیر.

ایندی مرتجعلر ئوز اغفال ایدیجی دوره و سیاستلرینی تغییر ویرمکله

برابر بنده‌ده آذربایجان ملتی‌نین نهضتی نتیجه سینده قازاندیغی کیمی فعالیت ایتمکدن محروم اولموشلار.

آذربایجان بوتون ایران ملتلرینین آزادلیق مشعلداری‌در. ایران ملتی تمامیله تشخیص ویریرلر کا اونلارین آزادلیقلارینین اساسی آذربایجانین آزادلیغی اوستینده قرار دوتموشدر.

بونا گوره‌در که ایرانین اوزاق نقطه‌لریندن، ازیلمیش ومحروم خلقلر آذربایجانا، آذربایجان خلقینه‌وآذربایجانین مقدس مبارزه‌سینه احترام‌ایلا باخیب اونا امید گوزی تیکمیشلر.

بونا گوره‌در که بو گونکی ایران آزادی خواهلاری ارتجاع قوه‌لرینین قارشی‌سیندا متحد بیر جبهه تشکیل ویرمگی ان حیاتی بیر مسئله بیلیرلر.

بوجبهه محکوم اولموش ارتجاع شبهه‌سیز دموکراسی قوه‌لرینین قارشی‌سیندا دیز چوکوب و ئوز تشکیلاتیندا سون قویاجاقدرا...

## چالوس ماجراسی

گوروئور ارعبین اکدیگی تخملر هنده کو گروب ئوز آجی و زهرلی میوه‌لرین ویرمکده دوام ایدیر.

چالوس کارخانه لرینده چالیشان آذربایجانلیلارین وضعیتی بو گونلرده فوق‌العاده وخیم در. ارعبین مسلح ایتدیگی اشرار دسته لری ژاندارملارین کمکی ایله کارخانه‌یه حمله ایدوب ایشچیلری وحشیانه بیر صورتده دوکوب بعضی لرین قتله یتیرمیشلر.

سلاح سیز کارگرلرین چوخی یومروق و چوماق واسطه‌سیله ئوزلریندن دفع ایده‌رک بیر جور ایله قاچوب اطرافه داغیلمیشلار.

بوکارگرلردن بیر عده‌سی اوز عائله‌لری ایله برابر میشه و بیراهه یوللاری آچ سوسوز طی ایدوب آستارا طریقی ایله ئوز آنا یوردلارینه پناه گتیرمگه موفق اولموشلار.

ایندی بوتون مازندران و گیلان داخلینده ژاندارم دسته‌لری آت اوینادیب باشلاییب دموکراسی عضولری ازوب محو ایتمگه و دموکراتیک فرقه و جمعیتلری داغتماغه چالیشیرلار.

مازندراندان گلنلرین ویردیکلری خبر قورخولو و تاسف آوردر بیر تهران دولتینین سیاستینی‌آخا دوشه بیلمیریک، اونلاری بیر طرفدن دموکراتلیق ادعاسی‌آدیا_اوبیری طرفدن دموکراتیک دسته‌لری فشار آلتینده قویماق عجبا خوددولرین اویرونی دگیلمیدر؟

## دنیا خبرلری

لاتین آمریکاسی بندرلرینین یوللاداشییانلاری فرانکو اسپانیاسینا گیدن گمی‌لره یوکلمه ووره‌ماقدان اوبوت قاچیرمیشلار

نیویورک ـ آسوشیتدپرس مطبوعات نماینده‌لیگینین مخبریلن « سنت » بندرینده (برازیل) بندر برپیکیه گوره یوک داشییانلار دن عمرانی تعطیلی نتیجه سینده « سانتا کاریه » آدلی اسپان گمی‌سینه یوک وورماقدان بوبون قاچیران یرتینچه تعطیل چی حبس ایدیلمیشدیر.

## جبهه خبرلری

جبهه ده تازه خبر یوخدر. آرتش شاهنشاهی فدائیلرین جدی جوابلاری نتیجه سینده دوتدیغی یرلری تخلیه ایدیب ئوز سنگرلرینه قاییتمیشدر. اونلارین توپ و خمپاره‌لرینه بیزیم فدائی دسته‌لریمیز ریشخند ایله جواب ویریرلر.

فدائیلرین تلفاتی دوغرو دگلدر حتی آلتی نفرین تهدید اولونماسی‌ده گلن رسمی خبرلری تکذیب ایدیر، فقط اونلارین سنگرلرینین قارشی‌سینه بیر خمپاره گوله‌سی دوشوب پارتلامیش‌در.

آرخاده سنگرلرده اولانلاردا اونلاری تلف اولموش حساب ایتمیشلر. بیزده فقط اوچ نفر یارالانان اولموش در. اونلارین تلفاتی ایسه تحقیق ایدیلدیکدن سونرا معلوم اولموشدرکه جزئیتدر.

## قاچان افسرلرین ورودی

بو گونلر تهران دژبانی‌سیندن زندانیدان قاچان افسرلر چوق زحمتدن سونرا بیراهه یول ایله تبریزه وارد اولوب آذربایجان دموکراسی نهضتینده اشتراک ایتمک ایچون ئوزلرین خلق قوشونلاری وزارتینه معرفیت ایتمیشلر، افسرلرین ادلاری اشاغیدا لی تفصیل اوزره در:

سروان دانش، ستوان فاضلی، ستوان ستائی، بونلاردان علاوه اقای سروان حمیدی و اقای رحمانی ده اونلار ایله برابر تبریزه گلوب ملی نهضت ده شرکت ایتمگه کونوللی صورتده حاضر اولموشلار

## اصفهانده

خصوصی مخبرلریمیزین ویردیگی خبره گوره اصفهانده ملی اوده‌لر تعاونیه باشلایب ارتجاعی دسته‌لری تقریبا تعالیت میداندن کنار ایتمیشلر.

کارگرلر اتحادیه‌سی یئنه فعالیت ایدیرلر. اوده فرقه‌سی‌ده رسمی صورتده اول ایشلرینه ادامه ویرمکه شروع ایتمیشدر.

اصفهان کارگرلرینین رهبری ف ـ اکار، کارگرلرین و عموم شهر اهالی‌سینین توجهینی جلب ایتدیگی ایچون تهران حکومتی اونی تهرانه چاغیرمیش لاکن اهالی بو دعوتین اجراسینه مانع اولوب اونی اصفهانده قالماغا مجبور ایتمیشدر.

ایندی اصفهان، دیمک اولار ملی و دموکراتیک نهضتینین ان محکم سنگرلریندن حساب اولونا بیلر.

## مملکت خبرلری

حربی تعلیم و طنطنه‌لی متینغ

۲ ر ۲ ر ۲۵ ده دوشنبه گونی سحر ساعت ۶ دان سکزه قدر ۶۰۰ نفر بدنیجی حوزه‌نین عضولریندن ملی میداندا حاضر اولوب سلاحلی تعلیملر گچیرمیشلر.

حربی تعلیم قورتاراندان سونرا طنطنه‌لی بیر متینغ تشکیل ویریلدرک مرکزی کومیته‌نین صدر معاونی آقای یدکان و شهر کومیته‌سی صدر معاونی آقای ولائی ئوز مفصل و مهم چیخیشلارینده، تهرانین آذربایجان حقینده آپاردیغی ایکی اوزلی سیاستیندن اساسلی بیر صورتده بحث ایتدیکده، فرقه‌چی جوانلار دا بویوک احساسات بروزه گتیردیکلریندن، اورادا حاضر اولان بدنیجی حوزه عضولری طرفیندن هرجور فداکارلیغا و ئوزلرینه آماده اولماسی گچیجی صحبتده...

حسن نصیرزاده

# وطن محبتی

بو درین معنالی سوزلر سەویملی خلقمیزین اورەگیندن ان نازك تللرینه قدر تاثیر باغشلامیشدر. قهرمان بابالاریمیزدان بیزه یادگار قالان تاریخی و ملی عنعنه و عادتلرین ان مهمی وطنی سەومك، وطنه قارشی اولان عشق و محبت در.

بو عشق، محبت خلقمیزین، اوشاق و بویوك، هاموسینین اورەگینده سیلینمز بیر ایز بوراخمیشدر خلقمیزین قلبی وطن عشقیله چیرپینا قدادر.

بو سوزلر خلقین دیلیندن ازبری، اورەگینین دایاغی اولموشدر.

وطنه اولان ایستك خلقمیزین دائما الهامی اولموشدر. بو الهاملا قهرمان خلقمیز تاریخ بویی وطن بولینداولونودولماز قهرمانلیقلار گوسترب بیر قاشیق قانینی اونون حفظیندن اوتری اسیر گەمەمیشدر.

آذربایجانین قهرمان خلقی وطن سوزونی هیچ وقت یادیندان چیقار مامیشدر، خلقمیز طرفیندن یازیلان داستانلاردا، اوخونان ماهنیلاردا و آتالار سوزلرینده همیشه «وطن» خلقمیزین اثرلرینین قهرمانی اولموشدر.

عزیزیم وطن یاخشی در
کوینك كتان یاخشی در
گزمگه غریب تولکه
تولکه، وطن یاخشی در

یا خود خلق آراسیندا مشهور مثللر دیەرلر:

«وطنسیز انسان یواسیز قوشا بنزەر»

بونلار توز تورونه دیلەن سوزلر دگل، تاریخ بویی خلقمیزین گوردیگی تجربەلر و وطنه اولان محبت سایەسینده میدانا چیقمیشدر.

ملی حکومت قورولانا قدر آذربایجانین عیرتلی خلقی توز آتا وطنینده قول کیمی یاشایردی. ارتجاع و استبداد ایله بیر شرایط یاراتمیشدی که، خلقمیز توز سەویملی وطنینی ترك ایدیب توزگه یئرلرده داغیلماغا مجبور ایدیلمیشدی. عمومیتله ارتجاع و استبداد آذربایجان خلقینه عذاب و اذیت ویرەکدن چکینمەیردی.

ارتجاعین ساتقین نوکرلری اولان امپەلر گندلیریمیزین باشینا بربریت (وحشیلك) دورینده بیله اولمایان اشکنجەلر گتیردیلر.

آنجاق بو قدر ظلم، بو قدر اشکنجه آذربایجان خلقین اورەگینده اولان وطن محبتینی چیخاردیب آتا بیلمەدی.

عکسینه اولاراق خلقمیزین اورەگینده وطنه قارشی محبت دقیقه به دقیقه آرتماغا و جانلانماغا باشلادی.

نهایت وطن عشقی خلقمیزه الهام ویرەرك بویوك و سارسیلماز بیرلیك سایەسینده ارتجاع و استبدادین ظلمینه قارشی خلقمیز قیام ایدیب

اونی همیشەلیك اولاراق آذربایجان توپراغیندان قووب آتدی. آذربایجان آزاد بیر تولکه، آذربایجانلی ایسه آزاد بیر ملت کیمی یاشاماغا باشلادی.

دیمك آذربایجان، مستملکه ایکەن آذربایجانلی قولوقدان ایدی اولاراق خلاص اولدی.

ایندی مغلوب اولموش ارتجاع باشی ازلمیش ایلان کیمی اوزونی هر یئره وورور، هر جور حیله و فریدفلار ایشلتمگه جور به جور هایجەلر یایماغا جان آتیر.

قوی ارتجاع نه یایرسه ایتسین اما آذربایجانین غیور و رشادتلی خلقی هرنه قیمته اولورسا اولسون توز دوغما یوردونی توز آزادلیغینی مدافعه ایتمگه همیشه بیر نفر کیمی حاضردر.

بیر داها آذربایجانین خلقی ظلم آلتینا گیتمەیەجکدر.

(زحمتسیز بال یمك اولماز)

بو مناسب بیر مثلدر بیزده آزاد لیغمیزی دائمی ساخلاماق ایچون هر جور زحمته دوزمگه حاضریق هیچ بیر قوه بیزیم اورەگیمیزدن وطن و خلق محبتینی سیلەبیلمز و سیلمگه‌ده قادر دگلدر.

وطنه اولان عشق، قهرمان بابالاریمیزدان بیزه یادگار قالان بیر شعار در وطن محبتی بیزی دائما غلبیته آپاراجاقدر.

# کورد قارداشیما

کوردستان ایلینین قهرمان اوغلو
گل توپوم آتیندان اسلان قارداشیم
ستویرم سیزلری توز گوزوم کیمی
واردر جسمیزده بیر جان قارداشیم

§§§

اوزاقدان یانیردیم سنین حالینا
وورغون اولموش ایدیم گل جمالینا
ییغمك ایسته‌ییردیم تیز وصالینا
خانلار وئرمیردی امان قارداشیم

§§§

نه قدر ظلم ایتدی سنه ظالملر
قان توکن جلادلار گیجن حاکملر
گله سنه شر آتدی هرجور خائنلر
ایتدیلر باغرینی آلقان قارداشیم

§§§

ییکنه آییریب سیزلری بیزدن
اودور که دوشموشدوك آرالی سیزدن
داها آیریلماریق بیر یریمیزدن
چون بیله گوستریر زمان قارداشیم

§§§

دو گوشده قورخایان جسور ائلین وار
ایندی باغای دگل آزاد دیلین وار
باغچاندا آچیلمش تازه گولون وار
بلبلم گولونه ایشان قارداشیم

§§§

اورەگین اولمیشدی قلبیم تك یارا
چرخدادی آراردق دردینه چارا
الین چاندی لقمان کیمی بر یارا
تاپیلدی دردینه درمان قارداشیم

§§§

آزادلیق جامیندان ایچیب باده
بیتدیرسن کامینه، یتدین مراده
فخریله عمر ایله، ایندی دنیاده
قورتاریبدر غملی دوران قارداشیم

§§§

باغ خزان توزوشوب تازه بهاردر
هرباندا بر سەونج بر شادلیق واردر
وطن زندان دگل دوغما دیاردر
ایندی اولوب یوردون جانان قارداشیم

(محزون)

# ۱۹ و ۲۰ نجی عصرلرده تبریزده ادبیات

-۵-

۱۹ - نجی عصرین بیرنجی یاریسندا یاشامش شاعرلردن بیری ده قدوسیدر. اونون حقنده بعضی تذکرەلرده معلومات واردر. بو معلوماتدان آیدین اولور که او، آذربایجان، عرب و فارس دیللرینده شعرلر یازارمش. اونون:

یوخ که عشقی بایلین، عشق
یودر که سنده وار،
گلده نه حسن ای پری حسن
اودر که سنده وار -

مطلعی ایله باشلانان شعری و یا خود آشنه داکی مصراعلاری شاعرین قدرتلی قلمه مالك اولدیغنا دلیلدر:

بلبلا، فصل گلین قدرینی بیل،
که همیشه مه خرداد اولماز،
غنچه‌نین یاغرینا یاخماق بیلدم،
دهر باغنده اولان شاد اولماز،
ای گونول خوبلره صید اولدین،
صید اولان قوش دخی آزاد اولماز...

۱۹ - نجی عصرین آخرلارینده آذربایجان ادبیاتی تاریخنده سرابین یاخینلقنداکی مین کندینده آنادان اولمش بیر شاعرین آدی دا نظر دقتمزی جلب ایدیر. بو شاعر سید حسین اعزازالملکدر. اونین المرده اولان بیر غزلی قدرتلی شاعر اولدیغنی اثبات ایدیر:

ای لعبت سارتگی و ای شوخ تتاری،
ای دلبر ستوری و ای وحش تاری،
تاری سنی شاد ایله سن عالمده همیشه،
تا شوق ایله عشق ایلیه سن شوق ایله تاری.
بیر تار او زلف سیهندن نه گوندەر،
سن سینەوه توز ترووی اس،
من ده او تاری.

اعزازالملك کیمی قدرتلی شاعرین، هم ده یاخین کچمشده یاشامش بیر شاعرین اثرلرینی توپلاماق هیچ ده چتین دگلدر. بو ایشده تبریز ادبیاتی سلاری توزفعالیتلرینی گوسترمەلیدرلر.

۱۹ - نجی عصر شاعرلری سیراسندا محمد امین دلسوز خصوصی بیر یر دوتور. تبریزده آنادان اولان بو شاعر ادبیاتدا ریالیزم اسلوبنی دوام ایتدیرن صنعتکارلار سیراسنددا در. بعضی تاریخچیلر اونی تبریز ملك الشعراسی آدلاندیریرلار. اونین دیوانی، او نیر دفعه چاپ اولونماسنا باخمایاراق بته تاپیلمابیر. فقط بونا باخمایاراق دلسوز تواضعکارلق ایدەرك یازمشدی:

عمرده چون اولوبدی پیر هر چند،
ذره یوخ ادعاسی دلسوزین.
او کسین یوخ واسی عالمده،
که دیسین یوخ واسی دلسوزین.

حیاتدا اقتصادی جهتدن چتینلیکلر چکن شاعر بیر سیرا شعرلرینده بو موضوعدن بحث ایتمشدر. واقعین «گورمەدیم» مخمسه بنزەر بیر شعرده دلسوز یازمشدر:

گورمەدیم من بو جهاندا بیر حقیقی آشنا،
هرنه گوردیم قلب گوردیم، اگری گوردم بی‌حیا.

دلسوزدا، یارەسینده دانیشدیغمز شاعرلر کیمی ادبیات تاریخمزده آز تحلیل ایدیلمیش کارلاردندر. تبریزده اونین حیاتینی یاخیندن بیلن، اثرلرینی ازبردن دیەن آداملار چوخدر. بوتون بونلار شاعرین حقنده گلەجکده بویوك اثرلر یازماغا کومك ایده بیلر.

۱۹ - نجی عصر ادیبلرندان بحث ایدرکن محمد عاجز سرابی ده نظرمزی جلب ایدیر. اونین شعرلری اولدیغجا حسی و لیریك شعرلردر. اونین تبریزده چاپ اولمش دیوانی الدن الە گزەن و نادر تاپیلان اثرلردندر. «نگارستان دارا» تذکرەسنین مؤلفی عاجز حقنده: «او پریشان سنبللره اوینار وخیالی بیرلر الینده پریشان اولار» دیمکله شاعرین یارادیجیلق خصوصیتنی قسما آیدینلاشدیرمشدی. فارس، عرب دیللرینی ده یاخشی بیلن بولدرتلی شاعر آنا دیلینده ایکی مین بیتلیك بیر دیوان یاغلامشدر. دورنین باشقا شاعرلری کیمی فضولینی توزینه استاد حساب ایدەن عاجز دەغزلده توز معلمنین یولونی دوام ایتدیرمشدر. آشاغیدا مثل اولاراق گتیردیگمز غزل شاعرین الینده کی قدرته بیر دلیلدر:

ایدەن احوالیمی برهم او زلف عنبر افشاندر،
گوریم اولسون پریشان خاطریم اوندان پریشاندر.
گل رخسار بیر گلشن، سواد زلف بیر عالم،
بیاض سینه بیر مشرق، مه رومهر تاباندر.

بیر مقاله‌مزین اولەرینده قید ایتمشدیك که، ۱۹ - نجی عصر بوتون دنیا ادبیاتندا بویوك بیر انتباهین باشلانماسی ایله سیجیلەنیر. بو جهتی بیز تبریزده ده گورورك. بوزمان تبریز ضیالیلاریندان بیر قسمتین خارجه گیتمەسی و اورادا تحصیل آلاراق وطنه قایتماسی آوروپا مدنیتینین ده بورادا یاییلماسنا سبب اولور. او زمانه قدر ابتدائی شکلده اولان چاپ ایشلری ده ۱۹ - نجی عصرده ترقی ایدیر. معلومدر که، فتحعلی شاه دورینده تحصیل ایچون آوروپایا گیدن میرزا صالح تبریزی قاییدارکن توزیله تازه اصولدا قورولمش بیر مطبعه گتیریر که، بو دا تبریزده نشریات ایشلرینین جانلانماسنا کومك ایدیر.

۱۹ - نجی عصرده تبریزده ملا اسدالله اوغلی حاجی صادق طرفندن درس کتابلاری یازماق تشبثی ده داها شایاندر. «خمسه ادبیه» آدلی کتاب دورینه نسبتا مراقلی یازیلمش درس کتابلاریندان ساییلا بیلەر.

**محمد عزمی**

## آزادلیغیمزی مدافعه ایتمك ، ملی حیاتیمیزی مدافعه ایتمك‌در

بو گون بیزیم بو مقدس وطنیمزده آزادلیق بایراغی اسیر . بو گون شانلی ئولکه میزده استعمار قابه محکوم اولدیغیندان ارتجاع آرادان گیدیب اونلارین یخیتیلاری و خرابه لری اوزه رینده ملی حاکمیتمیزین ساغلام باسی قویولوبدر ، آذربایجانین آزادلیق عاشقی اولان خلقی ، کیچن دوره نین خصوصیتلریندن اولان اخلاق پوزقونلیغی ظلم ایتمك ، قان ایچمك ، اوغورلیق و هر جور انسانیتی تحقیر ایدن عالمر کیمی آجی خاطره‌لری نظردن کیچیرنده بو گونون قدرینی بیلیر و ئوز وطنداشلاری نین قانی بهاسینه آلینان آزادلیغی عزیز دوتور .

او بو گون افتخار ، شان و شرفله یاشاماغی سه وير ؛ چونکه او ایندی حیاتین حقیقی معناسینی درك ایدیب و سعادته نایل اولوبدور . او ، اسارت زنجیرلری و بنده‌لیك قیدلری آلتیندا کیچیرلن یاشایشی حیات حساب ایتمك اولماز .

اسارتده کیچیرلن دیریلیك بیر حیات دیمك دگلدر . هیچ کیمسه اسیر ایچون بو گونه‌دمك حق حیات قائل اولا بیلمز . بونا گوره‌ده داها اسیر دوشوب تحقیر اولونماماغی و بوندان سونرا ذلت و حقارت گورمه مکی آذربایجان خلقی قرار آلمیشدر . بو ملتیمیزین سون قراری ، خلقیمیزین آخرینجی تصمیمی و سارسیلماز اراده سی دیر .

## خلقیمیز

### ملی دولتینی سون داملاقالی قالاناقدر حفظ ایده‌جکدر

تاریخلر ، بو ظلم زنجیری آلتیندا اینله‌ین خلقیمیزه بو گونکی آزادلیغی و ئولکه‌میزین گونی . گوندن چیچکلنمه‌سینی ویرن یالنیز آذربایجان دموقرات فرقه‌سی‌در .

فرقه‌میز آغیر و دهشتلی گونلرده بئله خلقیمیزین دشمنلری ایله مبارزه ایتمگدن چکینمه‌میشدر .

ایندیکی شرائطده‌ده فرقه عضولری دگیل بلکه ، کارگرلر و کندلیلر و عمومیتله خلقیمیز اوشاقدان بویوگه قدر حربی تعلیمی ئوز گنمه‌لیدرلر . چونکه بیزیم آزادلیق دشمنلریمیزه قارشی یاپوش کیمی ساده‌لرین مرتجع لر هله سلاحلارینی گنمه‌میشلر . اونلار بیله خیال ایدیرلر که بیزیم خلقیمیز ئوز مقدراتینی اداره ایتمگه استعدادی یوخدر . آرتیق تاریخ بونی بوتون دنیایه گوستردی که خلقیمیز ، ئوز ایوینی اداره ایتمگه و قوردوغی جوان ملی دولتینی ساخلاماغا قادر در .

لاکین بیز بو و بادیگر موفقیتلر ایله کفایتلنمه‌ملییك . چونکه بیز ، ایندی آغیر بیر گون گنج‌بیریك خلقیمیزین قانی بهاسینا آلدیغیمیز آزادلیغیمیزی گوزبه‌گی کیمی قورومالیق . بیز محاربه ایتمك ایسته میریك لاکن هر کیم اولورسا اولسون بیزیم توریاغیمیزا تعل اوزادارسا ئوز تویراقلاریندا محوایدیله جکلر .

بو نودا قید ایتمك لازمدر که فدائیلریمیز طرفیندن زنجان و میانه ایله مراغه آراسیندا اولان مرتجع قوه لرین دارما داغین ایدیلمگی خلقیمیزین قوردوغی ملی دولتینه‌بسله دیگی علاقه‌سینی بوتون دنیایه بیر داها ثبوت ایتدی که او ئوز قوردوغی دولتی ساخلاماغادا قادردر .

خصوصیله بیز بیلملی‌ییك که : «... بیز هله‌ده مبارزه میداننداییق . لاکن بیز ایسته میریك قان توکولسون چونکه بیرلقری ئولدورمك آساندر بالراتفاق چتین ...» آذربایجان خلقینین سه‌ویملی رهبری آقای پیشه‌وری‌نین کندلیلر قورولتاینده سویله‌دیگی نطقیندن .

**غلام موسی‌زاده**

بیر داها او تاریخی شوم حادثه‌لرین تکرارینه امکان ویرمه‌مك ایچون ئوز ملی وظیفه‌میزی لایقیله یرینه یتیریب مالیمیز ، جانیمیز و سون قطره قانیمیزلا آزادلیغیمیزی مدافعه ایتملی‌ییك .

آزادلیغیمیزی مدافعه ایتمك ؛ دوتمیزی ، بو گونیمیزی و گله‌جکیمیزی مدافعه ایتمك دیمکدر .

آزادلیق اولمایان یرده اسارت ، ظلم ، اشکنجه ، قانونسیزلیق ، حقسیزلیك و عدالتسیزلیك حکم فرمادر .

آذربایجانلی بو گون آزادلیغا یونی حیاتینا که ، اونون ایچون حقیقتده «بعث بعدالموت» در و اونون شانلی گله‌جکنده اولان فردی و ملی سعادتی بو عالی حیاتدان آسیلی‌دیر ، بوتون وارلیغی و ایمانیله علاقه‌داردر .

بونا گوره او ، بو گون بوتون وارلیغی ایله ئوز ملی حاکمیتین تحکیمینه چالیشیر و ایندی‌یه‌قدر الده ایتدیگی موفقیتلاری حفظ ایتمك اوغروندا هر نوع مبارزه‌نی بیر مقدس وظیفه بیلیب ئوزینی آماده و مجهز ایتمیشدر .

آذربایجانین ایگیت وقهرمان خلقینه عشق اولسون !

### میانه حوزه لرینین فدائیلره ویردیکلری هدیه‌لر

| | | |
|---|---|---|
| عباسعلی یوسفی | ۵ | ریال |
| حسین امانی | ۵ | » |
| میرفتاح صدقی | ۵۰ | » |
| غلام خدابنده | ۱۰ | » |
| اسماعیل قدیمی | ۱۰ | » |
| قدرت مکاری | ۵ | » |
| قلی ماهو | ۵ | » |
| حاجی رحمت خدابنده | ۱۰ | » |
| ابی خدابنده | ۵ | » |
| مجید نیلچیان | ۵۰ | » |
| محسن تقی‌زاده | ۳۰ | » |
| احباب شکوری | ۴۰ | » |
| جلیل مختاری | ۵۰ | » |
| اکبر مختاری | ۱۰ | » |
| اصغر مختاری | ۲۰ | » |
| رضاقلی خمار | ۱۰ | » |
| مشهدی تقی | ۵ | » |
| بیوك قرشی | ۵۰ | » |
| علی‌حسین سرائی | ۲۰ | » |
| حسین فرسادی | ۱۰ | » |
| عبدالعظیم هاشمی | ۱۰ | » |
| شریف هاشمی | ۱۰ | » |
| حسین قنبرزاده | ۱۵ | » |
| محمد تجاری | ۲۰ | » |
| هاشم وفای | ۲۰ | » |
| علی‌اصغر تجاری | ۱۰ | » |
| یوسف وکیلی | ۵۰ | » |
| صالح قوطاسلو | ۱۰ | » |
| ابراهیم » | ۲۰ | » |
| قاسم رحیمیان | ۱۰ | » |
| محمد قرضعلی‌پور | ۲۰ | » |
| علی » | ۳۰ | » |
| تقی حشمتی | ۱۰ | » |
| صمد لطیفی | ۵ | » |
| اسماعیل یخدانی | ۵ | » |
| سیف‌اله آشوری | ۲۰ | » |
| قنبر چاچچی | ۲۰ | » |
| حاجی محمدقندچی | ۳۰ | » |
| میرکاظم مرتضوی | ۲۵ | » |
| رضا قندچی | ۱۰ | » |
| صفر یاری | ۱۰ | » |
| محمود خان‌احمدی | ۱۵ | » |
| علی طالب‌پور | ۱۰ | » |
| آقابالا مسعودی | ۵ | » |
| صالح آجیلداری | ۵ | » |
| صادق امیراصلانی | ۲۰ | » |
| میرطاهر سیدی | ۱۰ | » |
| یحیی زنجانی | ۵ | » |
| محمد خورده‌فروش | ۱۰ | » |
| جعفر قره‌داغی | ۱۰ | » |
| حیدر داوری | ۵۰ | » |
| نوروز قره‌داغی | ۱۰ | » |
| فتح‌اله صالحی | ۵ | » |
| احمد شیخ‌الاسلامی | ۱۰ | |
| صادق » | ۱۰ | » |
| عباس احقری | ۲۰ | » |
| میرقاسم کوزه‌گری | ۱۰ | » |
| قربانعلی قره‌داغی | ۵ | » |
| سیدرضا کاشانی | ۲۰ | » |
| غلامحسین جعفری | ۱۰۰ | » |
| محسن پرتوی | ۱۰۰ | » |
| رحمت‌اله روحانی | ۷۰ | » |
| علی قلیچی | ۵۰ | » |



**حکایه** — **بکلر حالیلی**

## حیاتدا منیم نصیبیم ...

۱۶

«اوشاقلار ! قویمایین» دیه‌جمال بیزه قارشی چیغیردی و عینی زماندا : «دایان بی شرف ! هارایا قاچیرسان ؟ مگر ظن ایدیرسن که یاخاوی منیم الیمدن قورتارا بیله جکسن ؟» دیه ، اونلاردان ، دیوانه کیمی قاچان بیرنفری عجله ایله تعقیب ایتدی . آزغین جاناوار دوتولاجاغینی یقین ایدیب ئوزینی ایتیردی و قورخوتله یانندان اوتدیگی بوغون گوده‌لی بیر آغاجین دالیسنا پناهلاندی . ۳ ثانیه کیچمدی که آغاجین دالیندان جمالا دوغرو قال‌ادال ۲ دفعه آتش آچوب بنده قاچماغا باشلادی .

ـ «آخ ! نامرد قره‌دوزلو‌غووی اثبات ایتدین منیم نظریمه اگر منی وورماق اولسایدی ، قاچماغا باشلادیغین ایلك آددیمدا ، بهنیوی بومبا کیمی پارتلادارادیم» دیه جمال ، اونی قوراشانه آلوب ، ماوزه‌رین ایاغینی چکدی ماوزه‌ر ایلدیریم کیمی گورولدایان موقعده او مردار بشر ، عدته ، نهس کوله‌گین قارهوسیندا دوران بیلوره سیز بیر دیوار کیمی بیردن بیره یخیلدی . سونرا دوروب بیه‌ده اجه‌ق ایستدی لکن باجارمادی ، چوق ایچمیش شراب دوشگونلری کیمی گیجه للنب بیر نیچه آددیم آتاندان سونرا ینده یخیلدی . جمال ماوزه‌ری الیندن قره‌سالیب ، اونون آرقاسینجا یوگورمگه باشلادی ، لکن بیر نیچه آددیمدان سونرا سرعتینی آزالدیب قربه‌گه یاشلادی بیرنیچه آددیم بریه‌ندن سونرا ، اوزینی چه‌ویریب بزه طرف باخدی و بیرالی سینه‌سی‌نین اوستونده اولدوغو حالدا یاواش یاواش چوکوب یره اوتوردی

من اونون بو حالینی مشاهده ایدن کیمی شاشدیم و ئوزیمی بیر نیچه نفر یاخینیمدا اولان کندلیلریمیزه چه‌ویریب :

ـ «اوشاقلار ! دیه‌سن جمال یارالانوبدر ، گلین گورمك» دیه چیغیردم ۵ ـ ۶ نفر فورا ئوزیمیزی اونون یانینا یتیردیك . گوردیگیمیز دهشتناك منظره‌دن قلبیمیز پارچالاندی . جمال قان دریاسی ایچینده‌ن ـ ایاق چالیر و اورك یاندیریجی سسلر چیخاردیردی .

ـ «جمال آقا ! جمال آقا !» دیه اونی سسله‌دیم او ، گوزلرینی یاریمچیق بیر طرزده آچوب ، فقط زور گوج ایله کسیك کسیك بو سوزلری دیه بیلدی .

ـ «قارداشلار ... من ... ئولورم ... منیم ... سلامیمی ... فرقه ... وحکومتیمیزین ... رهبرلرینه یتیرین ... بیرده که ... ریحانلا ... آناسیندان ...» جمال سوزلرینی دیوب قورتارا بیلمدی . او ، غفلتاً اوراده رمقش بیر چراغ کیمی بیردن بیره خاموش اولدی . من ، اللرم ... ترمیه اونون یاخاسینی آچدم صول‌ووعیلی اوستینده ایکی یرده گولله یاراسی وار ایدی .

ـ «حیف اولسون سنه جمال ! حیف اولسون» دیدیم

ـ «من بو تیزلیکده ئولمه‌سی اوغلان دگلدین ، سنین

هله ئولمك وقتیوه چوق قالیردی . سن جوان ایکن ، ئوز جانیوی ، ئوز حیاتیوی ، ملتیوین آزاد ودینج یاشاماسی اوغروندا قربان ویردین . اونا گوره سنین ده آدین ، تاریخین قزیل صحیفه‌لرینده «آزادلیق یولوندا شهید اولموش ناموسلی ایرمانلار» سراسیندا ثبت و ضبط اولوناجاقدر » خلاصه ، قهرمانلیق نامی آلماغا لیاقتی اولان فدائیلریمیز اجلاف قولدرلاری دستگیر ایدیب قوللارینی محکم باغلادیلار . بو حالدا اوغلان یاخینلیغیندا اولان کندلرین اهلیندن که اکثریتی ارمنی خلقیندن عبارتدر ، ۱۰ ـ ۱۲ نفر عورت و کیشی چیگنلرینده دولو خورجون گلیب چیخدیلار . اونلار فدائیلر ایچون پیشمیش ات ، یومورتا و سود کیمی شیلر گتیرمیشدیلر . بورادا قید ایتملی‌یم که ، بو وورو‌شما باشلانان گوندن سو قورتاران گونه قدر اولان مدتده ، اونلار ، فدائیلره یمك وایچمك جهتیندن چوق کومکلیك ایتمیشدیلر . اونا گوره که اونلار همین قولدورلارین الیندن چوق ستملر چکمیش چوق جفالار گورمیشدیلر ، اونا گوره که اونلار گنج فدائیلریمیزه ئوزلرینین الله طرفیندن گوندریلمیش خلاصکاری نظریله باخیردیلار .

خلاصه هدیه‌لرین قبول ایدیلمگدن سونرا تعجیلی صورتده بیر تابوت گتیرمه‌لرینی خواهش ایدیب اونلاری یولا سالدیق . ارشد فدائی ده ایکی دسته آیریلدیلار . بیر قسمتی اسیر ایدیلمیش اشراری آرایا آلوب شهره طرف یولاندیلار ایکنجی قسمت ایسه شهید یولداشیمیزین جنازه‌سینی تشییع ایتمك ایچون بیریم یانیمیزدا قالدیلار .

ح . علی اوغلی

## زیارتون قبول اولسون !

کنده، ایش اصلینده کولك و یئل بازیالسیز قوجا‌مان قلعه و سووید آغاجلارینی تریه‌درکن اونون وی پیلتی‌سی کندین محیطینده اوز خولو بیر سس‌ایله انعکاس تاپاراق من آنامین قوللارینا ساریلیب – آنا مه ناغیل دی ! دیه‌ردیم ...

آنام ایسه توز مهربان قوجاغیندا منی سیخیب بیر گون وار ایدی – بیر گون یوخ ایدی ... دیه‌رکن ناغیل دیمکه باشلاردی ...

او گونلردن ایندی اوزون بیر مدت گئچمشدیر . زمانین مروریله یاخمیراق بو گئجه من او ناغیل‌لارین بیرینی خاطرلاییردیم . او تولکونین مکه‌یه گیتمك ناغیلی‌دیر :

– بیر گون وار ایدی، بیر گون یوخ ایدی ، اللهدان سوای هیچکس یوخ ایدی ، بیر تولکی وارایدی بو تولکی جولده هیچ زاد تاپا بیلمه‌ییب کنده، ایسه داها توپوق نیتلریه گیره بیلمیردی که حقین جوجه توپوغون دوتسون یوفکیرلشدی بیلمه‌ییم – نیله‌مه‌ییم آخر دا باشینا بیر عمامه ساری‌ییب یولا دوشدی .

او، کنددن کئچرکن بیرخروس کرملیکده اوفقرلو او ایدیردی . دیدی آقا تولکی قارداش ایشاءالله بئله هارایا گئدیرسن ؟ تولکی – مکه‌یه گئدیرم دیه جواب ویردی خروس دیدی آی سنی الله منی‌ده آپار !

تولکی دیدی گل گیدك ، ایکیسی یولا دوشدیلر ، یولدا قاباخلارینا بیر قجله گلدی ، دیدی آقا تولکی ! ایشاءالله بئله هارایا ؟ دیدی که مکه‌یه گئدیریك . قجله دیدی آی سنی الله منی‌ده آپارون ! تولکی دیدی گل گئدك ، قجله، تولکی و خروس هر اوچی یولا دوشدیلر . قاباقلارینا بیر قارقا گلدی ، دیدی تولکی قارداش هارا بئله ایشاءالله دیدی نه ،ئه بو ایاق ایلن الله قویسا ایشاءالله مکه‌یه گئدیریك ،دیدی منی ده آپارارسوز ؟ تولکی دیدی به آپارماریق گوروم اوسته یئترون وار ، یولا دوشدیلر ، قاباقلارینا بیر بوبی گلدی، ای آقا تولکی هارا بئله ایشاءالله ؟ دیه سئوال ایتدی –

تولکی دیدی حاجی خروس ایل ایله مکه‌یه گئدیریك ، بوبی‌ده اونلارا قوشولدی . بو بش نفر آز گئتدیلر ، چوخ گئتدیلر ، بیرقدر یول گئتدیلر ، یولون اورتاسیندا بیر کاروانسرایه یئتیشدیلر . حاجی تولکی دیدی که دده بابا سوزیدر گئجه استراحتدن توتری در . گئلون بو گئجه بورادا دالدالاناق ، ایلده‌کی ایچه‌ری گیردیلر تولکی قاپونی باغلادی . اول خروسا دیدی که دی گوروم سنه نه اولوب در باخ ائله اویاخدان آرتلمیشدان قاپاق بالالاماغا باشلاییب پیرزن کاروانچی لاری پورخودان

ده‌بردیب یولا سالیرسان ؟ اونلار دا ، ها گئدیرلر سحر آچیلمیر ؟

خروس دیدی آخی حاجی تولکی من ائله بوجور خلق اولموشام دی، منیم دیلیم‌قوقولوقوایله آچیلیب و عادتیم بانلاماقدر . حاجی تولکی دیدی ایندی‌کی ایله‌دی بوسن ! و باشینی اوزیب آتدی بیر طرفه ، سونرا اوزینی دوتوب قجله‌یه دیدی: سن نه ایچون بزازلارین یارم آرشینن اوغورلاییب توزنه قویوروق ایدیبسن ؟

قجله سوز دالنجا دولانارکن اونون دا باشین اوزوب آتدی بیر طرفه !

اوندان سونرا قارقانی قاباغا چکیب دیدی که بیرجه سنه نه اولوب درکه هر یئرده دامدا زاد دا بیر قوروت گورجگین گوتورو روب قاچیدیبا – قعیلدیبا آغ پیرچك آروادلارین قوروتلارین اوغورلاییرسان ؟

اونوندا باشین اوزوب آتدی بیر طرفه .

سونرا بوبی‌یه دیدی : آهان ایندی گلدیك سنه‌طرف سن نه ... بوبازیق قبر گمینی دارایی کرتو روب باشوا سانجیرسان ؟ اونلار باشلارینی بویاندا معطل قالیرلار .

بوبی‌نی آغزینا آلدی ، بوبی دیدی حاجی تولکی قارداش ! سندن بیر سوز سوروشوم جوابنی دیدیکدن سونرا منی یی !

تولکی دیدی نه دیه‌یرسن ؟

بوبی دیدی اصفهان اوزاقدی یاخروس ؟

تولکی دیدی : اصفهان !

تولکی اصفهان دیدیکده آغزی آچیلدی و بوبی اوچوب چیخدی ایشیگه ..

من بو ناغیلی خاطرلایارکن طهران حکومتینین حاجی تولکی رولینی اوینادیغین دوشونوردیم . او، دفعه‌لرله باشینا عمامه ساری‌ییب مکه‌یه گیتمیشدیر ، او شیخ محمدلری ستار خانلاری توز غدار تدبیرلری ایله خفه‌ایتمیشدیر .

من بو ساده ناغیلی خاطرلادیقدا طهران حکومتینین حاجی تولکی رولینی اویناماغینی توزینه بیروظیفه بیلدیگینی آنلاییردیم .

اما آقای حاجی تولکی بیس یئرده گیره دوشوبدر، داها اونون عمامه ساری‌ییب مکه‌یه گیتمگینه آذربایجان دا هیچ وجهله تذکره وبریلمیه‌جکدر ، او نه قدر ایسته‌ییر چالیشسین ، تریاکی زانددارملاری و قوشون واحدلری‌نی آذربایجان فدائیلرینه حمله ایتمگه دستور ویرسین . آذربایجان اونی تانییردی و ایندی داها لاپ آیدین تانیدی فقط ایندی اگر اودا مکه‌یه گیدیرسه آلله زیارتینی قبول ایتسین ...

## آذربایجان خلقینه

**دونن گون اورتادان قاباق تبریزین آزاد و لاجوردی گوینده ایکی طیاره اوچارکن دهره اعلان سه‌پیردیلر . بیز بو اعلانین عینینی آشاغی دا درج ایدیریك .**

§§§

بیز آزادیخواه افسرلر که ایندیه کیمی ایران مرتجعارین اسارت زنجیرین آلتیندا یاشیاردیق . اوبالاخره اونون قرماقینااوب موفق بوگون آذربایجانین آزاد هواسینده اوچوروخ اوز الحاقیمزی دموکرات فرقه سینه اعلام و بو آزادلیقی حفظ اتماق ایچون هر گونه فدکارلیقا حاضریق .

قوی ایران مرتجعاری بیلسینلر که داها قشون و ملتی آیریلماخ اولماز .

قوی بو مرتجعلر بیلسینلر کی اگر اوز قوشونلاری نی آذربایجان طرفینه گوندرسینلر اوز قبرلارینی اوز اللاری ایله قازوبلار –

بیزیم یولداشلاریمیز چوخدان‌دور بو اوچماغی آرزو ایدیبلر ولی اوچماقین نوعی بیزی واونلاوی محروم ایدیردی .

بوگون بیز ، صباحلاری یولداشلاریمیز اوز آرزولارینا یئتیشه‌جاقلار .

یاشاسین آذربایجان خلقی‌نی رهبرلیق ایدن دموکرات فرقه‌سی

یاشاسین آزادیخواه و فداکاراولان آذربایجان خلقی

یاشاسین آذربایجان ملی حکومتی

**ستوان یکم زربخت – ستوان یکم جودی**

## آذربایجان مجلس ملی سنین طبیعی منبع‌لر حقینده تصویب اولونموش

### قانونی

۱ نجی ماده – بوتون آذربایجاندا اولان معدنلر قیمتلی داشلار معدنی سولار و طبیعی جنگلر بو قانونون تصویبی تاریخیندن اعتبارا دولته تخصیص وریلیر و دولت اونلارین مالکی تانیلیر .

۲ نجی ماده – بیرنجی ماده ده قید ایدیلن منبع‌لر و معدنلرین یئرینین خصوصی مالکی اولورسا اونون مالکی دولت طرفیندن عادله قیمته آلیناجاقدر . یرین قیمتی اونون نظاریرینین قیمتی اوزره تعیین اولوناجاقدر .

۳ نجی ماده – یوخاریداکی منبع‌لرین استخراج یا انتفاعی دولته منحصر اولدیغیندان بو قانون تصویبی تاریخیندن عادی شخص‌لرین استخراج یا انتفاع حقی یوخدر .

قید – استخراجی ممنوع اولونان معدنلرین صورتین دولت اعلان ایده‌جکدر .

۴ نجی ماده – یوخاریداکی ماده دن تخلف ایدنلر ۶ آیدان اوچ ایله قدر تادیبی حبس و استخراجدان عایداولان یا انتفاع ایدیلن گلیرلرین استردادینه محکوم اولاجاقلار .

۵ نجی ماده – بیر نجی ماده ده قید ایدیلن معدنلرین استخراج امتیازینی دولت ملی مجلسین تصویبیله شرکتلره یا عادی شخصلره وریه‌بیلر ..

بیر نجی قید – امتیاز ایسته‌یه‌نلرین شرایطی و فنی مقدماتین تهیه ایدیلمه‌سی و امتیاز تقاضا لرینین مرجعی و قرار دادلارین تنظیمی‌نین طرزی و امتیازلارین مدتی و کیفیتی خصوصی نظامنامه موجبنجه که هیئت دولتین تصویبیله یئتیشه‌جکدر تعیین اولونمالیدر .

۲ نجی قید – معدنی سولار و طبیعی جنگلردن استفاده‌نین طرزی مخصوص نظامنامه موجبنجه که هیئت دولتین تصویبینه یئتیشه‌جك تعیین اولاجاقدر .

۶ نجی اقتصاد و تجارت وزارتی بو قانونی اجراء ایتملی در

بو قانون ۶ ماده‌دن عبارت آذربایجان مجلس ملی سنین هیئت رئیسه‌سینین ۲۹ فروردین ۱۳۲۵ تاریخلی جلسه‌سینده تصویب اولوندی

**آذربایجان مجلس ملی‌سنین رئیسی . حاجی میرزاعلی شبستری**

**آذربایجان مجلس ملی‌سنین کاتبی . م ولائی**

### اجراء ایدیلسین . باش وزیر پیشه‌وری

## محاکمه‌نین گیدیشی

دونکی یازدیغیمیزین تعقیبینده سحرانی محکمه‌نین دوردنجی جلسه سی اردیبهشت آیینین ۱ـ نده ساعت ۳ ده آقای زنرل پناهیانین ریاستی آلتیندا تشکیل و رسمیت تاپدی . قاباقجان باش مدعی‌العمومه سوز وریلدی که متهم‌لرین و وکیل مدافع لرین دفاعیه‌لری حقنده توز عقیده‌لرینی بیان ایتسینلر .

مدعی العموم بیر ساعت یاریم حدودیندا ادعا نامه‌نین تکمیلی و عمله گلمیش دفاعیه لرین ردینده بحث ایتدی .

سونرا مدافع وکیللره سوز وریلدی که هر بیریسی نوبه‌سینده بیان عقیده اطرافنده دانیشدیلار . بو موقعده اون دقیقه تنفس وریلدی . تنفسدن سونرا مدعی العموم توز بیاناتی و وکلای مدافعین اظهاراتی اطرافیندا اجمالی بیر توضیحات وردی .

سونرا رئیس محکمه متهملره خطابا آخرین دفاع تکلیفینی ایتدی . متهم سرهنگ زنگنه و سرهنگ نوربخش سون سوزلرینی مفصل بیر لایحه شکلینده قرائت و محکمه‌یه تقدیم ایتدیلر .

محکمه ساعت آلتی یاریمدا تعطیل ایتدی گله‌جك جلسه دوشنبه گونی گون اورتادان بیر ساعت گئچمیش موکول ایدیلدی .

### مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

اولدیقلارینا دائر یازیلان قطعنامه‌نی آقای صمد زاده مطلق ، اوخودیقدان سونرا بو متینغ بیوك بیر هیجان و شدتلی آلقیشلارلا خاتمه تاپدی .